

HISTORIA INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ



SPIS TREŚCI

- 1. Geneza integracji europejskiej
- 2. Historia integracji europejskiej
- 3. Ojcowie Unii Europejskiej
- 4. Symbole Unii Europejskiej
- 5. Procesy integracyjne
- 6. Filary Unii Europejskiej
- 7. Rozwój terytorialny Unii Europejskiej
- 8. Instytucje Unii Europejskiej i ich kompetencje
- 9. Bibliografia
- 10. Materialy ikonograficzne

GENEZA UNII EUROPEJSKIEJ



Przyczyny integracji europejskiej:

- Państwa europejskie wyszły z II wojny bardzo zniszczone. Zgodnie z planem Marshalla (1948) miały otrzymać 17 mld bezzwrotnej pomocy na odbudowę swojej gospodarki. W celu zarządzania pomocą utworzono OEEC Europejską Organizację Współpracy Gospodarczej, która skupiła 16 państw. Miało to duży wpływ na proces integracji gdyż pomoc w ramach planu Marshalla uzyskały zarówno państwa zwycięskie jak i pokonane w wojnie.
- Po II wojnie światowej znaczenie państw europejskich znacznie się zmniejszyło. Świat stał się dwubiegunowy miejsce dawnych imperiów kolonialnych zajęły dwa supermocarstwa USA i ZSRR, wzajemnie się zwalczające. Integracja europejska była odpowiedzią państw Europy Zachodniej na tę sytuację dążyły one do odzyskania dawnej pozycji międzynarodowej.
- Po doświadczeniu dwóch wojen światowych politycy europejscy zrozumieli, że dalszy konflikt między państwami nie ma sensu. Obawa przed możliwością wybuchu trzeciej wojny światowej i jej konsekwencjami, obawa przed komunizmem były przyczynami szukania innej drogi.
- Początkowo najważniejszym aspektem były zniszczenia i ruina gospodarek państw europejskich oraz walka z głodem. Integracja gospodarcza wydawała się jedynym rozsądnym rozwiązaniem.

GENEZA UNII EUROPEJSKIEJ



Utworzenie pierwszej wspólnoty gospodarczej Po wyzwoleniu **Jean Monnet** zaproponował rządowi francuskiemu globalny plan modernizacji i rozwoju ekonomicznego.

Zauważył, że tarcia między Francją i Niemcami w sprawie kontroli nad Zagłębiem Ruhry, (regionem produkcji węgla i stali) nasiliły się tak jak po I wojnie światowej.

Jean Monet zaproponował ideę Wspólnoty Europejskiej, którą <u>9 maja 1950</u> przedstawił w imieniu francuskiego rządu minister spraw zagranicznych Robert Schuman (<u>deklaracja</u> <u>Schumana</u>)

Na podstawie planu Schumana miała powstać organizacja międzynarodowa, do której mogły wstąpić państwa Europy Zachodniej. Plan miał powiązać gospodarczo Francję i Niemcy. Dzięki temu miała zostać podwyższona stopa życiowa mieszkańców krajów, które weszłyby do tej wspólnoty, a wojna między nimi stałaby się nieopłacalna z ekonomicznego punktu widzenia.

Propozycję zaaprobowały: Republika Federalna Niemiec, Włochy, Belgia, Luksemburg i Holandia. Wielka Brytania nie wyraziła zgody. Skutkiem planu Monneta było powstanie Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali.

EUROPEJSKIEJ



1951 traktat paryski	ktat paryski Powstanie EWWiS Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali RFN, Francja, Włochy, Belgia, Holandia, Luksemburg	
1957 traktaty rzymskie	Powstanie EWG i EURATOM EWG – Europejska Wspólnota Gospodarcza EURATOM - Europejska Wspólnota Energii Atomowej	
1967 traktat o fuzji	Powstanie WE – Wspólnot Europejskich Trzy wyżej wymienione wspólnoty, połączyły swoje organy władzy	RFN, Francja, Włochy Belgia, Holandia, Luksemburg
1968 unia celna	Państwa WE przyjęły wspólną taryfę celną wobec państw trzecich RFN, Francja, Włochy Belgia, Holandia, Luksemburg	
1979	Pierwsze bezpośrednie wybory do Parlamentu Europejskiego RFN, Francja, Włochy Belgia, Holandia, Irlar Luksemburg, Wielka Brytania ,Dania,	
1985 układ w Schengen	Stopniowe znoszenie kontroli granicznej w ruchu osobowym między krajami	RFN, Francja, Belgia, Holandia, Luksemburg

EUROPEJSKIEJ



1986 Jednolity A	kt
Europejski	JAE
(Haga)	

Decyzja o utworzeniu Rynku Wewnętrznego do końca 1992 r. Zmieniono procedurę podejmowania decyzji we WE

Niemcy, Francja, Włochy, Belgia, Holandia, Wielka Brytania, Luksemburg, Dania, Irlandia, Grecja, Hiszpania, Portugalia (12)

1992 układ w Maastricht (Belgia)

Powstaje Unia Europejska. (WE przekształca się w UE) oparta na trzech filarach. Powstaje jednolity rynek wewnętrzny UE

1995 w życie weszło porozumienie wykonawcze traktatu w Schengen

Członkowie UE mogą swobodnie poruszać się wewnątrz krajów UE. Do układu nie przystąpiła Wielka Brytania i Irlandia

Niemcy, Francja, Włochy, Belgia, Holandia, Luksemburg, Dania, Grecja, Hiszpania, Portugalia

1997 traktat amsterdamski

Reforma UE – zreformowano instytucje UE

1998

Utworzono Europejski Bank Centralny

Niemcy, Francja, Włochy, Belgia, Holandia, Wielka Brytania, Luksemburg, Dania, Irlandia, Grecja, Hiszpania, Portugalia, Austria, Finlandia, Szwecja (15)

2001 traktat nicejski

Nowelizacja układu o UE – zgoda na rozpoczęcie negocjacji z nowymi państwami, które chcą wstąpić do UE

EUROPEJSKIEJ



7	^	^	7
Z	U	U	4

Strefa euro – 12 krajów członkowskich wprowadziło nową walutę (wyjątek – Wielka Brytania, Irlandia i Szwecja) Stara 15: Niemcy, Francja, Włochy, Belgia, Holandia, Austria, Finlandia, Dania, Luksemburg, Grecja, Hiszpania, Portugalia

2003 Ateny

Traktat akcesyjny pomiędzy UE (15 państw), a 10 nowymi członkami. W krajach tych po podpisaniu traktatu przeprowadzono referendum, by zatwierdzić akcesję do UE Nowe 10 krajów UE:
Polska, Czechy, Słowacja,
Litwa, Łotwa, Estonia,
Malta,
Cypr, Węgry, Słowenia

2004 18.06. Traktat Konstytucyjny

Rada Europejska zatwierdziła Traktat Konstytucyjny. Został odrzucony w referendach we Francji i Holandii.

Powyższe 25 krajów

2007 13.12. traktat lizboński

Traktat Lizboński utrzymuje najważniejsze postanowienia Traktatu Konstytucyjnego.

Powyższe 25 krajów oraz Bułgaria i Rumunia

2007 21.12.

Nowe kraje przystąpiły do strefy Schengen (bez Cypru).

Polska, Czechy, Słowacja, Litwa, Łotwa, Estonia, Malta, Węgry, Słowenia ,

OJCOWIE UNII EUROPEJSKIEJ

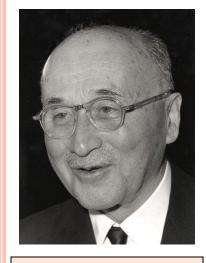




Robert Schuman

<u>Robert Schuman (1886 – 1963)</u>

Francuski premier i minister spraw zagranicznych, pomysłodawca niemiecko – francuskiego pojednania przez połączenie tych państw silnymi więzami gospodarczymi i politycznymi. Plan Schumana i Monneta był pierwszym całościowo zrealizowanym projektem zjednoczenia Europy. (Vademecum OPERON)



Jean Monnet

<u>Jean Monnet (1888 – 1979)</u>

Francuski dyplomata, współtwórca Planu Schumana. W 1976 r. za swoje zasługi dla budowania jedności europejskiej otrzymał tytuł Obywatela Europy.

(Vademecum OPERONU)

OJCOWIE UNII EUROPEJSKIEJ





Konrad Adenauer (1876 – 1967)

Pierwszy kanclerz Republiki Federalnej Niemiec, która powstała w 1949 r. Był zwolennikiem zjednoczenia Europy na podstawie jej chrześcijańskich korzeni tkwiących w kulturze, tradycji i cywilizacji kontynentu. Uważał, że warunkiem wstępnym do budowy zjednoczonej

Europy jest pojednanie i sojusz francusko – niemiecki.

(Vademecum OPERON)



Alcide de Gaspari

<u> Alcide de Gaspari (1881 – 1954)</u>

Włoski premier i polityk. Obok Adenauera i Schumana zaliczany do

tzw. "wielkiej trójki" europejskich polityków chadeckich.

Współtwórca

projektów budowy jedności Europy. Uważał, że europejska współpraca

gospodarcza powinna się opierać na zacieśnieniu współpracy obronnej.

(Vademecum OPERONU)

Expension of the control of the cont

Paul Henri Spaak

Winston Churchill

JCOWIE UNII EUROPEJSKIE

<u>Paul Henri Spaak (1899 – 1872)</u>

Belgijski polityk, socjalista. Był współtwórcą Beneluxu (unii gospodarczej

Belgii, Holandii i Luxemburga), NATO i Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej (EWG). Od 1949 r. był pierwszym przewodniczącym Rady Europy. Od 1952 do 1953 był przewodniczącym Zgromadzenia Ogólnego Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali. Był jednym z twórców raportu, który zawierał plan powołania EWG i EURATOMU.

(Vademecum OPERON, www.pl.wikipedia.org)

Winston Churchill (1874 - 1965)

Brytyjski polityk, mówca, strateg, pisarz i historyk, dwukrotny premier Zjednoczonego Królestwa, laureat literackiej Nagrody Nobla.

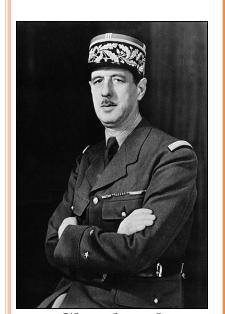
Winston Churchill był jednym z pierwszych polityków, który poparł ideę

zjednoczenia Europy. To on był pomysłodawcą utworzenia "Stanów Zjednoczonych Europy". Wspierał również sojusz z Francją.

(Źródło: www.pl.wikipedia.org)

OJCOWI<u>Grarles de Gauffe (1890O1976</u>EJSKIEJ





Charles de Gaulle

Francuski polityk i teoretyk wojskowości, w czasie II wojny światowej stał na czele emigracyjnego rządu Francji, kontynuującego walkę z Niemcami hitlerowskimi. W latach 1959-1969 był prezydentem Francji

i twórcą nowej konstytucji ustanawiającej półprezydencki system rządów.

W1963 roku podpisał <u>Traktat Elizejski</u> o współpracy RFN i Francji. Traktat ten położyły nowe fundamenty wzajemnej współpracy kończąc w ten sposób wieki rywalizacji. Traktat Elizejski, podpisany w Paryżu przewidywał: regularne konsultacje szefów państw i rządów (co najmniej

raz do roku), ministrów spraw zagranicznych i obrony (co najmniej raz na

trzy miesiące), szefów sztabów generalnych i ministrów ds. młodzieży oraz wysokich urzędników obydwu ministerstw spraw zagranicznych (co najmniej raz na miesiąc). Co ważniejsze jednak, z punktu widzenia rozwoju współpracy w zakresie szkolnictwa, powoływał wspólną komisję

do spraw młodzieży

Źródło www.pl.wikipedia.org

SYMBOLE UNII EUROPEJSKIEJ



Flaga europejska – jest na niej 12 żółtych gwiazd na lazurowym tle.

Liczba gwiazd jest niezmienna.

Hymn europejski – "Oda do radości"

Fragment IX Symfonii Ludwiga van Beethovena.

Słowa Fryderyk Schiller.

Hymn Rady Europy od 1972 r.

Hymn Unii Europejskiej od 1986 r.



Tłoczenie złotą folią art of the gold embossing





Tloczenie zlotą folią

Paszport europejski – w kolorze burgundzkiego wina. Na jego okładce widnieje napis "Unia Europejska" i nazwa

państwa, którego obywatelem jest jego posiadacz. Wprowadzono go w 1985 r.



UV fluorescent pattern

Dewiza UE – "Jedność w różnorodności"



CESY INTEGRACYJNE

I ETAP – STREFA WOLNEGO HANDLU

BRAK CEŁ WEWNĘTRZNYCH



II ETAP – UNIA CELNA

BRAK CEŁ WEWNĘTRZNYCH. WSPÓLNA TARYFA CELNA



III ETAP – WSPÓLNY RYNEK

BRAK CEŁ WEWNĘTRZNYCH WSPÓŁNA TARYFA CELNA SWOBODNY PREPŁYW OSÓB, TOWARÓW, KAPITAŁU I USŁUG

PROCESY INTEGRACYJNE





IV ETAP – UNIA GOSPODARCZA

BRAK CEŁ WEWNĘTRZNYCH
WSPÓŁNA TARYFA CELNA
SWOBODNY PREPŁYW OSÓB, TOWARÓW, KAPITAŁU I USŁUG
HARMONIZACJA POLITYKI GOSPODARCZEJ



V ETAP – UNIA GOSPODARCZA I WALUTOWA

BRAK CEŁ WEWNĘTRZNYCH
WSPÓŁNA TARYFA CELNA
SWOBODNY PREPŁYW OSÓB, TOWARÓW, KAPITAŁU I USŁUG
HARMONIZACJA POLITYKI GOSPODARCZEJ
WSPÓLNA WALUTA – JEDNOLITA POLITYKA PIENIĘŻNA

FILARY UNII EUROPEJSKIEJ



I filar Wspólnota Europejska (Unia Gospodarcza i Walutowa

II filar Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa

III filar Wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne

- Instytucje UE Parlament Europejski, Rada
 Europejska, Komisja Europejska,
 Trybunał Sprawiedliwości
- unia gospodarcza i walutowa – wspólna waluta euro, Europejski Bank Centralny
- wspólny rynek
- wspólna polityka: rolna, handlowa, transportowa i ochrony środowiska
- wspólna polityka azylowa,

- Konsultacje i ustalanie wspólnych stanowisk w sprawach: pokoju, praw człowieka, demokracji, pomocy publicznej krajom trzecim
- wspólne działanie w ramach OBWE, misje pokojowe i humanitarne, pomoc na rzecz krajów rozwijających się (APAD)

- walka z rasizmem i ksenofobią
- walka z przestępczością zorganizowaną:
 terroryzmem, handlem ludźmi, narkobiznsem, handlem bronią, korupcją
- EUROPOL Europejski Urząd Policji
- współpraca między władzami sądowymi państw członkowskich (np. Europejski Nakaz Aresztowania)

ROZWÓJ TERYTORIALNY UE





1951	Niemcy, Francja, Włochy, Belgia, Holandia, Luksemburg
1973	Dania, Irlandia, Wielka Brytania
1981	Grecja
1986	Hiszpania, Portugalia
1995	Austria, Finlandia i Szwecja
2004	Łotwa, Litwa, Estonia, Polska, Czechy, Słowacja, Cypr, Węgry, Malta, Słowenia
2007	Bułgaria, Rumunia

















STYTUCJE UNII EUROPEJSKIEJ

Rada Europejska

Siedziba - Bruksela



Skład:

- przywódcy państw członkowskich (prezydenci, monarchowie),
- szefowie rządów (premierzy, kanclerze),
- ministrowie spraw zagranicznych,
- przewodniczący Komisji Europejskiej,
- Przewodniczącym Rady Europejskiej (potocznie Prezydentem UE) jest premier Belgii Herman Van Rompuy

- określa główne kierunki polityki UE,
- kreuje platformę porozumienia między państwami członkowskimi,
- ułatwia współpracę między państwami na najwyższym szczeblu,
- decyduje o przyjęciu nowych członków,
- wytycza kierunki rozwoju UE i decyduje o polityce zagranicznej UE.



Rada Unii Europejskiej

Siedziba – Bruksela



Skład:

 ministrowie resortowi krajów członkowskich; skład Rady UE zmienia się w zależności od przedmiotu obrad (np. ministrowie finansów lub ministrowie rolnictwa w zależności od potrzeb). UWAGA –każdy minister w Radzie UE reprezentuje interes kraju z którego pochodzi.

- główny organ prawodawczy stanowi prawo unijne,
- podejmuje wszystkie ważne decyzje
- realizuje politykę zagraniczną UE zgodnie z decyzjami podjętymi przez Radę Europejską,
- zawiera umowy międzynarodowe,
- koordynuje politykę gospodarczą państw członkowskich,
- jest jednym z organów, który bierze udział w uchwalaniu budżetu UE,
- mianuje członków innych instytucji UE.



TYTUCJE UNII EUROPEJSKIEJ

Komisja Europejska (KE)

Siedziba – Bruksela



Skład:

- 27 komisarzy wybieranych co 5 lat; każdy kieruje innym "resortem" UE,
- każdy z komisarzy pochodzi z innego kraju ale reprezentuje WYŁĄCZNIE interes UE, a nie kraju z którego pochodzi,
- Przewodniczącym Komisji Europejskiej jest José Manuel Barroso

- główny organ wykonawczy UE,
- wykonuje uchwały stanowione przez Radę Unii Europejskiej,
- posiada wyłączne prawo inicjatywy ustawodawczej tylko Komisja
 Europejska inicjuje proces legislacyjny w UE opracowując projekty aktów prawnych, które przedstawia Radzie Unii Europejskiej i Parlamentowi Europejskiemu
- kontroluje wykonanie budżetu UE
- reprezentuje UE w stosunkach z państwami spoza UE oraz z organizacjami międzynarodowymi.



TYTUCJE UNII EUROPEJSKIEJ

Parlament Europejski (PE)

Siedziba - Strasburg



Skład:

- od 2009 r. 736 europarlamentarzystów wybieranych w wyborach powszechnych w każdym państwie członkowskim na kadencję 5 lat; Polskę reprezentuje 50 europarlamentzrzystów; liczba parlamentarzystów zależy od liczby mieszkańców kraju członkowskiego,
- Przewodniczącym Parlamentu Europejskiego jest Martin Schulz

- główny organ opiniodawczy, doradczy UE opiniuje projekty aktów prawnych,
- główny organ kontrolny UE zatwierdza skład Komisji Europejskiej i jej przewodniczącego, kontroluje działalność KE; może przegłosować wotum nieufności wobec KE,
- zatwierdza budżet UE, kontroluje wykonanie budżetu przez Komisję Europejską i udziela absolutorium z wykonania budżetu,
- powołuje Rzecznika Praw Obywatelskich UE.



STYTUCJE UNII EUROPEJSKIEJ

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

Siedziba – Luksemburg

Skład:

- 27 sędziów powoływanych na kadencję 6 lat każdy reprezentuje jeden kraj członkowski
- 8 rzeczników generalnych (adwokaci)

- główny organ Sądowy UE. Składa się z (1) Trybunału Sprawiedliwości , (2)
 Sądu; (3) Sądu Służby Publicznej
- <u>Trybunał Sprawiedliwości</u> rozstrzyga sprawy sporne między państwami członkowskimi, bada zgodność aktów prawnych UE czy umów międzynarodowych zawartych przez UE z treścią traktatów, które są podstawą funkcjonowania UE, dokonuje wykładni prawa unijnego
- <u>Sad</u> rozstrzyga sprawy sporne między osobami fizycznymi a organami UE,
- <u>Sąd Służby Publicznej</u> rozstrzyga spory między organami UE, a ludźmi w nich zatrudnionymi .



Trybunał Obrachunkowy = Trybunał Rewidentów Księgowych = Trybunał Rewizyjny

Siedziba – Luksemburg

Skład:

27 członków powoływanych na 6 lat przez Radę Unii Europejskiej.

- główny organ księgowy UE,
- kontroluje rachunki UE wpływy i wydatki instytucji UE, sprawdza czy transakcje zawarte przez instytucje UE zostały dokonane zgodnie z prawem,
- przedstawia sprawozdania Parlamentowi Europejskiemu i Radzie Unii Europejskiej.

BIBLIOGRAFIA



 Społeczeństwo i polityka. Podstawy nauk politycznych pod red. Konstantego A.

Wojtaszczyka i Wojciecha Jakubowskiego, Oficyna Wydawnicza ASPRA

-JR,

Warszawa 2007.

 Zbigniew Smutek, Janusz Maleska, Beata Surmacz, Wiedza o Społeczeństwie.

Podręcznik dla liceum ogólnokształcącego, liceum profilowanego i technikum,

Wydawnictwo Pedagogiczne OPERON, Rumia 2010.

 Piotr Leszczyński, Tomasz Snarski. Matura 2011. Wiedza o społeczeństwie.

Vademecum maturalne 2011, Wydawnictwo Pedagogiczne OPERON, Gdynia 2006.

- Materiały Forum Nauczycieli WOS Szczecin http://odn.zce.szczecin.pl/ju/eduobyw/wos.htm
- www.pl.wikipedia.org.

MATERIAŁY IKONOGRAFICZNE



- zdjęcie flagi UE www.pl.wikipedia.org
- slajd 8. Robert Schuman http://www.helmut-zenz.de/hzschuma.htm;

 Jean Monnet http://vasy89.blog.com.es/2011/03/04/jean-monet-10757086/
- slajd 9. Konrad Adenauer

http://www.europeanclubeuropeo.net/EuropadAmare/Adenauer_en.html

Alcide da Gasperi http://www.europeanclubeuropeo.net/EuropadAmare/deGasperi_en.html

- slajd 10. P.H.Spaak <u>www.pl.wikipedia.org</u> ;
 - W. Churchill http://nostalgiadesign.pl/pl/static/renesans-muchy.html
- slajd 11. http://an.wikipedia.org/wiki/Charles de Gaulle
- slajd 12. paszport UE

http://www.paszporty.mswia.gov.pl/portal/content/p2i/10_paszporty/20_zabezpieczenia.html?portalLang =pl

- slajd 13 14. http://odn.zce.szczecin.pl/ju/eduobyw/wos.htm
- slajd 16. <u>www.pl.wikipedia.org</u>
- slajd 17 zdjęcie H.Rompuy www.pl.wikipedia.org;
 siedziba rady Europejskiej http://www.marekgrobarczyk.pl/instytucje_europejskie/
- slajd 18

http://www.twojaeuropa.pl/2171/polska-prezydencja-w-radzie-unii-europejskiej---oczekiwania-a-realia

MATERIAŁY IKONOGRAFICZNE

slajd 19 zdjęcie J.M. Barroso – pl.wikipedia.org; zdjęcie siedziby KE

http://www.stosunki-miedzynarodowe.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=834:komisja-europejska&catid=88:unia-europejska&Itemid=118

- slajd 20 zdjęcie Jerzego Buzka www.pl.wikipedia.org; zdjęcie budynku PE http://mapy.pomocnik.com/foto/Budynek-Parlamentu-Europejskiego-w-Strasburgu-Francja/
- slajd 21 zdjęcie siedziby Trybunału Sprawiedliwości http://wilnoteka.lt/en/artykul/nazwiska-po-polsku-nie-przejda
- slajd 22. http://www.rlegutko.pl/index.php/pol/W-Parlamencie/Instytucje/Europejski-Trybunal-Obrachunkowy

